

รายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์ (Final Report)

โครงการศึกษาจัดทำรายงานการประมวลผลข้อมูลการประเมินและ
ติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ

พ.ศ. 2540

ที่.....
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
รับวันที่.....

เสนอต่อ

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
โดย สถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

พฤษภาคม 2543

อภินันทนาการ

จาก... 30 ธ.ค. 2543

รายนามคณะผู้วิจัย

การดำเนินการศึกษาวิจัย " โครงการศึกษาจัดทำรายงานการประมวลผลข้อมูลการประเมินและติดตามผลการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 " นี้ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โดยสถาบันวิจัยและให้คำปรึกษาแห่งมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ได้มอบหมายให้คณะผู้วิจัยซึ่งประกอบด้วยนักวิจัยผู้มีความเชี่ยวชาญในการศึกษาวิจัยประเมินผล และผู้ทรงคุณวุฒิเข้าเป็นที่ปรึกษาเพื่อให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์แก่การศึกษาวิจัย ทั้งนี้ โดยมีรายนามคณะผู้วิจัยในโครงการดังต่อไปนี้

1. รองศาสตราจารย์ ดร. สมคิด เลิศไพฑูรย์	ที่ปรึกษาคณะผู้วิจัย
2. คุณ กิตติพงศ์ กมลธรรมวงศ์	นักวิจัย
3. คุณ ยุคลธร เตชะวนากร	ผู้ช่วยนักวิจัย

บทคัดย่อ

ระบบการติดตามและประเมินผลการทำงาน นับเป็นสิ่งที่สำคัญของความสำเร็จในการดำเนินการทุกกิจกรรม ไม่ว่าจะกิจกรรมนั้นจะเป็นภาครัฐหรือเอกชนก็ตามที่ กล่าวโดยเฉพาะในภาครัฐนับเป็นสิ่งที่ขาดเสียไม่ได้ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำบริการสาธารณะ ตลอดจนการปฏิบัติหน้าที่ตามบทกฎหมายต่าง ๆ นั้น สัมฤทธิ์ผลสมตามเจตนารมณ์ของกฎหมายฉบับนั้นๆ ทุกประการ

เมื่อก้าวถึงมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 แล้ว ก็คือการนำระบบการติดตามและประเมินผลการทำงานมาใช้นั่นเอง ซึ่งจะส่งผลดีก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยิ่งแก่ งานตาม พ.ร.บ.นี้ ทั้งในส่วนของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ และคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ที่มีข้อมูลผลความก้าวหน้าในการทำงานที่ผ่านมาของหน่วยงานรัฐ ตลอดจนปัญหาที่มีในการปฏิบัติหน้าที่ เพื่อนำมาศึกษาค้นหาวิธีการแก้ไขต่อไป

ด้วยเหตุที่ได้มีการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีนี้ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อมกราคม 2543 แล้ว จึงนำมาสู่การจัดทำรายงานวิจัยฉบับนี้ขึ้น เพื่อประมวลผลแบบรายงานตามมติ ค.ร.ม.ที่สสร. ได้รับจากราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานอิสระของรัฐ และศาลยุติธรรม ถึงผลการดำเนินงานนับแต่ พ.ร.บ.นี้ใช้บังคับเมื่อ 9 ธ.ค.40 ถึง 9 ธ.ค. 42

ผลจากการศึกษาวิจัยนี้พบว่า ราชการส่วนกลางมีการดำเนินงานที่ก้าวหน้ามากที่สุด รองลงไปคือราชการส่วนภูมิภาค และราชการส่วนท้องถิ่นตามลำดับ แม้กระนั้นก็ตามงานที่ได้ดำเนินการไปแล้วเมื่อพิจารณาในรายละเอียดก็จะพบว่ายังคงประสบกับปัญหาความมีประสิทธิภาพด้วยเหตุหลายประการ ซึ่งสาเหตุหลักสำคัญมีความคล้ายคลึงกันทั้ง 3 หน่วยงาน อันเกิดจาก "ปัญหาความรู้ความเข้าใจของหน่วยงานในการปฏิบัติตามกฎหมาย" ที่มีน้อย ซึ่งต้องการให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้ามาช่วยเหลือแก้ไขโดยด่วน ไม่ว่าจะเป็นการจัดฝึกอบรมความรู้ให้มากขึ้น การจัดทำคู่มือการทำงาน และการจัดให้มีหน่วยงานตัวอย่าง เป็นต้น

คณะผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะว่าเพื่อให้การรายงานผลตามมติ ค.ร.ม.นี้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด มีความจำเป็นต้องขยายการรายงานผลให้ครอบคลุมองค์กรควบคุมการประกอบวิชาชีพต่างๆ ตลอดจนปรับปรุงแบบรายงานให้สมบูรณ์ขึ้น เพื่อแก้ไขความไม่เข้าใจของเจ้าหน้าที่ในการกรอกข้อมูล และเร่งรัดติดตามให้ทุกหน่วยงานต้องรายงานผลมาอย่างสม่ำเสมอตามกำหนดเวลา

อีกทั้ง ควรต้องมีการเสริมด้วยการออกเยี่ยมตรวจยังหน่วยงานโดยคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ หรือเจ้าหน้าที่ของสสร. เอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ครบถ้วนยิ่งขึ้น รวมทั้งสมควรจัดตั้งฝ่ายติดตามและประเมินผลขึ้นในสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อรับผิดชอบดูแลเรื่องนี้โดยเฉพาะ ซึ่งคณะผู้วิจัยเชื่อมั่นว่าหากได้มีการดำเนินการตามนี้แล้ว จะมีส่วนอย่างสำคัญทำให้ระบบการติดตามประเมินผลตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. 2540 ประสบกับความสำเร็จอย่างแน่นอน